

Kraków liderem w rankingu „Miejsca Edukacyjnych Szans 2020-2021”

2022-04-24

Kraków zajął drugie miejsce w rankingu „Miejsca Edukacyjnych Szans 2020-2021” w kategorii miasta wojewódzkie. Konkurs organizuje Pismo Samorządu Terytorialnego „Wspólnota” we współpracy z Fundacją Naukową Evidence Institute. Jego celem jest wyróżnienie samorządów, które w wyjątkowy sposób wspierają uczniów wymagających większej uwagi, zwłaszcza w obliczu wyzwań, jakie przed edukacją postawiła pandemia.

W rankingu samorządy oceniane są według trzech kryteriów. Pierwsze dotyczy dostępności edukacji przedszkolnej dla dzieci w wieku od trzech do pięciu lat, drugie – zróżnicowania wyników uczniów na egzaminie ósmoklasisty, trzecie – wyników najsłabszych uczniów na wspomnianym egzaminie. Autorzy zestawienia korzystają z publicznie dostępnych danych z Centralnej Komisji Egzaminacyjnej oraz Głównego Urzędu Statystycznego. Uwzględniają też zamożność samorządów, ich wielkość oraz wskaźnik bezrobocia.

Świetne wyniki Krakowa we wszystkich trzech kategoriach – zarówno związanych z dostępnością miejsc przedszkolnych, jak i osiągnięciami na egzaminach ósmoklasisty – pozwoliły na zdobycie tytułu wicelidera miast wojewódzkich. Podczas IX Ogólnopolskiej Konferencji Samorządu i Oświaty w Lublinie nagrodę odebrała Anna Korfel-Jasińska, zastępca prezydenta Krakowa ds. edukacji, sportu i turystyki.

Miasto Kraków od początku trwania pandemii podejmowało liczne działania mające na celu zminimalizowanie jej negatywnych skutków w zakresie edukacji, wyrównywanie szans, zwłaszcza wśród najbardziej potrzebujących, wspieranie uczniów i nauczycieli zmuszonych do przejścia w tryb nauki zdalnej.

Wśród tych działań wymienić trzeba m.in. akcję **#DajżeKompa** realizowaną przez krakowskich przedsiębiorców, przy wsparciu Urzędu Miasta Krakowa, za sprawą której przez cały rok sprzęt komputerowy trafiał do potrzebujących uczniów. Swoje kompetencje w zakresie wykorzystania nowoczesnych technologii w procesie nauczania podnosili natomiast nauczyciele, dyrektorzy szkół oraz szkolni administratorzy IT, za sprawą szkoleń realizowanych dzięki nawiązaniu współpracy z firmą Microsoft. W jej efekcie do sześciu szkół samorządowych trafiły tytuły „Modelowych szkół w chmurze Microsoft”, przyznawane przez firmę Microsoft najbardziej innowacyjnym instytucjom edukacyjnym w Polsce, które w swojej działalności wykorzystują nowoczesne narzędzia edukacyjne.

Kraków położył też duży nacisk na wzmacnianie kondycji psychicznej uczniów i nauczycieli, tak by zapobiegać negatywnym skutkom izolacji podczas nauki zdalnej, a także przeciwdziałać uzależnieniu od internetu. W działania te włączyło się osiem samorządowych poradni psychologiczno-pedagogicznych, gdzie specjaliści prowadzili bezpłatne dyżury telefoniczne dla uczniów potrzebujących rozmowy z powodu trudności emocjonalnych związanych z pandemią. Poradnie organizowały cenne inicjatywy – m.in. akcję **„Nie daj się!”** (cyklicznie publikowane materiały propagujące aktywności ułatwiające funkcjonowanie w warunkach pracy zdalnej), projekt **„Nauczycielu - razem daję moc”** (zachęta do uczestnictwa w sieci współpracy, wymianie doświadczeń, wsparcie specjalistów).

**Magiczny
Kraków**

Aby pomóc mieszkańcom, w tym dzieciom i młodzieży, w powrocie do normalności, w maju 2021 r. ruszyła miejska kampania **„Kraków w formie”**, zachęcająca do spędzania wolnego czasu z wykorzystaniem miejskiej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Do akcji włączyła się większość krakowskich szkół, dysponujących miejscami do uprawiania różnych dyscyplin oraz kadra, która na co dzień szkoli dzieci i młodzież. Zaproponowały one szeroką ofertę zajęć sportowych i rekreacyjnych jako sposób na nadrobienie zaległości kondycyjnych i odbudowę nadszarpniętych więzi rówieśniczych.

Dzięki dofinansowaniu przyznanemu przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w czerwcu 2021 r. działalność rozpoczęło **Specjalistyczne Centrum Edukacji Włączającej w Krakowie**. Realizuje ono szerokie spektrum działań edukacyjnych, których celem jest zwiększanie szans edukacyjnych osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. W ramach projektu grantowego **„Pilotażowe wdrożenie modelu Specjalistycznych Centrów Wspierających Edukację Włączającą”** wybrano 16 samorządów i organizacji z całej Polski, które otrzymały dofinansowanie na utworzenie wspomnianych centrów. Kraków jest jedynym miastem Małopolski, które zostało wyłonione do otrzymania tego typu wsparcia i jedną z ośmiu pozytywnie ocenionych propozycji z całej Polski ze wskazanym zakresem wsparcia zaburzenia ze spektrum autyzmu (ASD). Specjalistyczne Centrum Edukacji Włączającej realizuje działania w zakresie edukacji uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. Wcześniej jednak przeprowadzana jest szczegółowa diagnoza potrzeb poszczególnych szkół, w tym indywidualne konsultacje dla dyrektorów. Uczniowie z niepełnosprawnościami mogą korzystać z pomocy specjalistycznej, superwizji, zajęć modelowych i innych metod wsparcia. Dofinansowanie pozwoliło też na zakup profesjonalnego sprzętu potrzebnego do pracy z uczniami z niepełnosprawnościami.

Liderem tego przedsięwzięcia jest **Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy „Centrum Autyzmu i Całościowych Zaburzeń Rozwojowych”** – placówka obejmująca całościowym oddziaływaniem terapeutyczno-edukacyjnym uczniów z autyzmem oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi. Działania w Specjalistycznym Centrum Edukacji Włączającej są realizowane przez kadrę specjalistów przygotowaną do pracy z uczniami z różnymi rodzajami niepełnosprawności, którzy są wspomagani przez zewnętrznych ekspertów z poszczególnych dziedzin. Przy realizacji projektu placówka współpracuje z pięcioma samorządowymi przedszkolami i szkołami – Samorządowym Przedszkolem nr 9, Szkołą Podstawową nr 58, Szkołą Podstawową nr 104, XXXI Liceum Ogólnokształcącym oraz Technikum Elektrycznym nr 8 (wchodzącym w skład Zespołu Szkół Elektrycznych nr 2). Projekt ma zostać zrealizowany do końca maja 2023 r. Działanie w całości jest finansowane ze środków zewnętrznych – wartość przyznanego dofinansowania wynosi 1,3 mln zł.

Zauważając problem spadku kondycji psychicznej uczniów, Miasto Kraków podjęło także współpracę ze Szpitalem Klinicznym im. dr J. Babińskiego w Krakowie. Począwszy od 1 czerwca 2021 r. realizowany jest projekt **„Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży Kraków-Południe”**. Przedsięwzięcie ma charakter pilotażowy i jest dofinansowywane ze środków Unii Europejskiej (Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój). W jego ramach dzieci i młodzież do 21. roku życia, zamieszkała na terenie dzielnic VIII, IX i X, może liczyć na kompleksową pomoc terapeutyczną, psychologiczną i medyczną, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami. Przewiduje się, że ze wsparcia w tym projekcie skorzysta ok. 1000 osób i potrwa on do 31 sierpnia 2023 r.

Kraków wspiera wszelkie inicjatywy zmierzające do stałego podnoszenia jakości oferty edukacyjnej, a

tym samym jakości edukacji. Przykładem mogą być nagrody przyznawane w ramach Krakowskiego Programu Wspierania Uzdolnionych Uczniów – m.in. Laur Olimpijski, Nagroda Edukacyjna Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa, Stypendium im. Prezydenta Juliusza Lea, Nagroda „Mistrz Matury”, Nagroda „Technik 100%” (dla uczniów techników i szkół branżowych II stopnia), Nagroda „Specjalista 100%” (dla uczniów szkół branżowych I stopnia) czy Nagroda „Ósmoklasista 100%”.

Mimo utrudnień związanych ze zdalną organizacją różnego rodzaju olimpiad i konkursów o randze międzynarodowej uczniowie krakowskich zdobywają najwyższe laury. Takim przykładem jest sukces uczniów V Liceum Ogólnokształcącego im. A. Witkowskiego w Międzynarodowej Olimpiadzie Metropolii w Moskwie. W grudniu 2021 r. krakowianie zajęli pierwsze miejsce w klasyfikacji drużynowej oraz zdobyli siedem medali w zmaganiach indywidualnych. Warto nadmienić, że olimpiada zyskała rangę niezwykle prestiżowego międzynarodowego konkursu sprawdzającego wiedzę uczniów z największych światowych metropolii z zakresu przedmiotów ścisłych – konkurencja ostatniej edycji to 35 drużyn z 28 krajów.

Innym przykładem jest zwycięstwo uczniów Szkoły Podstawowej nr 78 w konkursie „AstroPi” Europejskiej Agencji Kosmicznej. Uczniowie napisali program komputerowy w języku Python, z którego będą korzystać astronauty na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej. Z inicjatywy Europejskiej Agencji Kosmicznej w kilkunastu krajach europejskich, w tym w Polsce, działają Biura Edukacji Kosmicznej ESERO – to właśnie one wprowadzają do szkół podstawowych i ponadpodstawowych tematykę kosmiczną, promują kształcenie z zakresu STEM (*science, technology, engineering and mathematics*) oraz inspirują młodzież do wyboru zawodów związanych z inżynierią, technologią i naukami ścisłymi.

W Krakowie od lat tysiące młodych ludzi angażuje się w pomaganie innym. Wielu zaczyna już w szkole podstawowej, w uczniowskich klubach wolontariatu, lub w harcerstwie. Aby docenić wysiłek i zaangażowanie uczniów i uczennic, którzy czas wolny od nauki poświęcają na działalność charytatywną, Kraków organizuje Samorządowy Konkurs Nastolatków „8 Wspaniałych”. Uczestnikami konkursu są młodzi ludzie, uczniowie klas 7-8 szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych – uczący się w Krakowie, wyróżniający się konsekwentną pracą na rzecz potrzebujących, podejmowaniem służby na rzecz społeczeństwa i środowiska, odwagą w obronie dobra i prawdy, nienaganną postawą w życiu codziennym. Pandemia nie sprawiła, że młodzi ludzie zapomnieli o sobie potrzebę niesienia pomocy innym, zwłaszcza w tym trudnym czasie.
